

Redacția
și
Administrația

Cluj Reg. Maria 14
TELEFON 124

Anunțurile se primesc după tarif.

Librăria Anca
Cluj, Piața Unirii 32.

CLUJUL

R O M A N E S C

Abonament:

Pe un an Lei 160—
Pe 1/2 an " 80—
Pe 1/4 an " 40—

Pentru Străinătate:
Pe un an Lei 320—
Pe 1/2 an " 160—
Pe 1/4 an " 80—

Pentru America
Pe un an 2 dolari

Manuscrisele
nu se înapoiază.

Director-Proprietar: Alexandru Anca.

ZIAR INDEPENDENT

Un exemplar 3 Lei.

Din rândurile opoziției

Apele tulburi din rândurile opoziției, încă nu s'au limpezit. Căci în aceste rânduri domnește o amară nerânduială, care pare, a nu duce la bun rezultat.

La apelul dlui Maniu a răspuns afirmativ numai partidul dlui Iorga. Pentru dl Iorga fuziunea cu naționaliștii, nu a însemnat o unire oarecare cu un alt partid, ci a marcat o „regăsire”. Fiindcă aceste amândouă partide se împărtășesc din aceleași aspirațiuni și au aceleași ideal democratic. A fost „regăsire” logică și normală dată fiind convergența principală a acestor două partide.

Dealtfel, dl N. Iorga, înainte de Unirea din 1918 totdeauna a alimentat cu ideile sale politice directiva partidului național din Ardealul rob. Iar, după 1918, a conlucrat cu acest partid ca președinte al constituantei Vaida.

Partidul țărănesc n'a crezut de bine să adere la proiectul de fuziune cuprins în cele 10 puncte ale dlui Maniu. Separația între dl Maniu și țărăniștii se fundamentează pe anumite considerente principale. Și anume: partidul țărănesc a considerat că cele 10 puncte ale dlui Maniu nu satisfac cerințele de ordin „politic și democratic” ale sale.

Rezerva dlui General Averescu, față de partidul național, se întemează pe chestie personală. Actualmente dl C. Argetoianu este înregimentat în rândurile partidului național. Ori, o colaborare între partidul dlui Gl Averescu și orice alt partid care are în sânul său pe dl C. Argetoianu, este exclusă și imposibilă. Căci nu de mult dl Argetoianu a produs cunoscuta ruptură în cadrele averescane, cărora le-a rărit frontul și le-a sleit puterile.

Această privirea în lagărul opoziționist nu ne lasă impresia cea mai bună.

Când dl Maniu a lansat cunoscutul său apel, toți ne așteptam la o concentrare a tuturor forțelor opoziționiste. Toți nădăduiam în înfăptuirea unui front unic contra liberalilor, izvorât din alcătuirea marelui partid, ce avea, să se nască din sinteza tuturor partidelor de opoziție.

În locul acestei uniri am asistat la aceeași desbinare a partidelor de opoziție, exceptând partidul dlui Iorga.

Nu trebuie însă să se uite că această desbinare a opoziției este pe placul liberalilor. Liberalii privesc cu ochii ațintiți ca nucumva să se uniască rândurile opoziției, fapt care ar însemna înlăturarea lor dela guvern.

Însă, dacă nu se va înfăptui Unirea și cu țărăniștii vom fi siliți a suporta iarăși guvernarea ave-

rescană. Căci numai așa se explică întrevăderea de ieri dintre dl Gl Averescu și premierul țării.

Și din nou se va începe sistemul celor două partide de guvernământ. M. D.

În jurul alegerii dela Reghin

În ziua de 22 Februarie a. c. vor avea loc la Reghin alegeri noul. La această alegere candidează din partea partidului național dl Voicu Nițescu, din partea averescanilor dl Ion Harșa

fost primar în Tg. Mureș, iar din partea guvernului dl Antonescu.

În această circumscripție liberalii n'au deloc teren favorabil. La Reghin este tare partidul național. Așa că voturile se vor împărți între dl Voicu Nițescu și candidatul guvernamental.

Totuși a priori credem că și aici se va violenta voința poporană. Iar se vor pune în funcție baionetele și fur-tul de urne.

Reghinul dorește însă alegere liberă.

Și de această dorință unanimă trebuie să țină seamă și guvernul actual ce-a comis până acum atâtea ilegalități în alegeri.

Revendicările studenției

S'a scris mult, s'a promis din belșug, dar nu s'a realizat nimic din ceea ce pretinde studenția în urma svârcolirii sale legitime în care se sbate de atâtea timp.

Nu-i vorba, dezideratele s'au înmulțit în decursul vremii — deodată cu renașterea conștiinței naționale de care este strâns legată vitalitatea unui neam, însă aceasta împrejurare nu constituie în sine o scuză ușurătoare pentru acei, care ignorează o elasă intelectuală conștie de importanța și menirea ei și de-a-i putea asvării în față presupunerea lipsită de tact că: studenția nu știe ce vrea sau ce cere. Îmbunătățirea situației materiale a studenției s'a dovedit ca iluzorie. Celălalte pretenziuni de asemeni juste și poate de-o importanță mai capitală — înțelegând latură socială — au rămas literă moartă.

Și ca o încoronare a tuturor desamăgirilor, studenția a fost privită în mod nedemn de libertatea dreptului ei de decizie, concretizată atât de sistematic în sânul organizațiilor de studenți dela cele 4 Universități din țară; în consecință i-s'a tăiat directiva de-a mai putea normaliza o acțiune solidară și folositoare intereselor naționale și care ar putea vădi lămurit forța unei logici sănătoase a unei clase tinere, plină de elan, avântată în valorile rezolvirii problemelor sociale.

Disolvarea centrelor studențești s'a dovedit ca o evidentă greșală.

Urmările grave a acestei greșeli s'au manifestat îndeajuns, lipsită fiind studenția de conducerea unor personalități cu voință și cu orizonturi largi de gândire, rămânând adeseori la discreția unor diletanți frivoli, generatori de curente compromițătoare și de dismembrare a unității de acțiune.

Așa se explică diferitele excese, așa se constată cu durere, cum și de astădată — când stăm în fața unui sbucium, acel al grevei — unitatea de gândire și de fapte lipsește, diminuându-se forțele studențești, echilibrate odinioară atât de frumos într'o singură ideologie, promițătoare de progres.

Oare cred autoritățile și în deosebi părinții noștri sufletești, dela care așteptăm în primul rând, crearea unei

noi vieți pentru studenție, că prin desființarea centrelor studențești, s'a luat studenției puțința de-a mai continua mișcarea odată începută cu atâtea vigurositate?

Evenimentele au dovedit contrariul.

Mișcarea a luat un aspect mai excesiv și mai îngrijorător și iată-ne la răspântia unde spiritul vremii reclamă cu îndârjire normalizarea vieții studențești și și reintegrarea ei în cadrele unui drept natural, prin care își va putea valorifica cu precizie puterea ei de prestare și mai ales puțința de-a face odată să înțeleagă toată suflarea românească, legitimitatea drepturilor, pentru care se luptă de atâtea timp și cum înțelege studenția utilizarea acestor drepturi odată ce aceste ar fi exoperate.

Ori cine cunoaște spiritul studenției de astăzi, e ferm convins că refugiu primordial în realizarea unei acțiuni și vieți sănătoase a studenției este fără doar și poate: reînființarea centrelor studențești.

Este o revendicare cardinală a studenției, dictată de drepturile ei și mai ales de împrejurările actuale, având la bază rațiunea logică de-a delătura variatul mozaic de tendințe himerice și de-a îndrepta studenția înspre o acțiune națională unitară și rodnică, demnă de poziția ei socială pe care o ocupă în cadrele societății culte din țara românească.

Octavian Boeriu
student în drept.

Radio-telefonie la Cluj

Cu ocaziunea balului „Asociațiunii Generale a Inginerilor din România,” regionala Cluj, ținut în seara zilei de 17 Februarie a. c. a avut loc și o audiție radio-telefonică, aranjată de dl Ing. Aron Maksai, profesor de electricitate la școala de conductori tehnici din Cluj.

Cum, întrebuițarea acestor aparate este încă supusă controlului statului, instalațiunea din sala hotelului New-York, s'a făcut cu autorizațiunea Dir. Gie a P. T. T. și a Comandamentului Corp. VI. Armată și constă: dintr'o antenă de fir metalic aerian, tras între turnul catedralei Mateaș și vârful turnului al hotelului New-York.

Aparatul receptor a fost instalat în una din camerele hotelului, iar legătura cu sala de dans s'a făcut prin aparatul numit „hant-parlene”, al cărui scop este amplificarea sunetelor primite prin aer de aparatul receptor.

Modul de transmitere și primire a sunetelor dela distanțe enorme, se bazează pe principiul vibrațiunii undelor electrice, care în adevăr constituie o taină, ce-a rămas nedescoperită mul de ani, alături cu alte taine, pe cari omeneirea în prezent nu le cunoaște și totuși există.

Pentru că, într'adevăr, este ceva mareț și înălțător pentru inteligența omenească, ca dela distanțe de 3—5000 km. să se poată auzi voci omenești și sunete muzicale.

Cu ocazia balului „Asociațiunii” s'a interceptat un discurs în limba engleză dela o stațiune radio-telefonică din Londra; un concert instrumental probabil din Berlin; un concert vocal dela Bruxelles și alte multe bucăți pe care aparatul le-a primit timp de 3 ore.

Pentru că de această intervențiune se poată lua cunoștință și marele public „Asociațiunea Inginerilor”, organizată în aceeaș sală, în seara de 18 Februarie, o audiție însoțită de o conferință explicativă, ținută de Dl Ing. Maksai, din care publicul ascultător, a putut, să înțeleagă importanța acestei descoperiri, în domeniul politic, economic, financiar, cultural și religios.

Deși la noi în țară această invențiune nu este dată la îndemână marelui public, totuși după informațiunile ce le deținem, în interval de 2—3 luni fiecare oraș își va putea instala stațiuni receptoare de radio-telefonie, îngrăduite de restricțiuni ce sunt consemnate în legea de comercializare a acestei invențiuni.

„Traviata”

Săptămâna aceasta opera română a avut un nou oaspe: pe D-na Darie Zăvoianu care a cântat în „Traviata” lui Verdi cu mult succes. Rolul Violettei este destul de greu și necesită o voce specială pentru a reda cu ușurință trilele și tonurile cele mai înalte. Și d-na Zăvoianu posedând dela natură o voce ușoară și plină a reușit fără efort să fie o Violetta perfectă. Dânsa ne amintește pe D-ra Vaccari, celebra cântăreață italiană.

Aplauzele nesfârșite ale unei săli arhipline au dovedit în deajuns, că dela prima pășire pe scenă d-na Zăvoianu a câștigat simpatia publicului clujan.

Mare succes a obținut dl Ligetti, maestrul de ballet, care ne-a înfățișat un ballet minunat cum de mult nu ne-a fost dat să vedem. A.

Judecarea lui Zelea Codreanu. Tânărul Zelea Codreanu, care a împușcat pe fostul prefect de poliție Manciu din Iași, a fost dus la închisoare la Focșani, unde procesul lui se va judeca la curtea cu jurați, care începe lucrările sale la 15 Martie.

Cursuri Internaționale științifice.

La Geneva începând dela 1 Iulie și până la 7 August a. c. se va întâmpla ceva cu totul nou în istoria învățământului. Această noutate va fi o săptămână universitară internațională în limba esperanto. Profesori universitari și specialiști din diferite țări ale lumii vor prelege în limba esperanto despre următoarele probleme:

1. Psihologie și Pedagogie.
2. Lingvistică.
3. Organizarea internațională a dreptului.
4. Electro-tehnică și radio.

Pasul prim îl organizează renumitul institut de pedagogie I. Rousseau și aici vor instrui în limba esperanto despre problemele cele mai actuale ale vremii profesori universitari și cei mai mari savanți ai lumii, așa Pierre Bovet dela Universitatea din Geneva, Charles Baudoin autorul „Sugestiei și Autogestiei” și Flitgel dela Universitatea din Londra. Până acum s'au înscris deja câteva sute de studenți din diferite țări la aceste cursuri.

Este lucru interesant a constata utilizarea aceasta științifică a limbii esperanto pentru a instrui pe auditorii universitari aparținând diferitelor națiuni și limbi.

Audiția elevilor

profesorului de canto: Eugen Stolița

Sâmbăta trecută, în sala Prefecturii locale, a avut loc audiția profesorului de canto: Eugen Stolița.

Cu această ocaziune publicul clujean a putut să admire elevii unei școli particulare cari mâine vor fi elemente de scenă.

Dintre acei ce studiază la profesorul Stolița s'au distins: baritonul Taran, dl. Gheorghe Chirvai, Vladimirov, dra Margareta Albisy.

Ceace a impresionat publicul ascultător, este faptul că metoda de predare a dlui Stolița este foarte bună. Dă să pregătește vocile după cele mai noi concepții artistice și le îndrumă pe cărările adevăratei simțiri, din punct de vedere al artei. Căci ceace țintește să desvolte în elevii săi d. Eugen Stolița este înțelegerea filosofiei portativului. De aceea elevii dlui Stolița au cântat în mod înțelegător și bine frazat, lucrările ce au avut să execute.

Către Domnii

Judecători, Advocați și studenți în drept

La Librăria A. ANCA Cluj se află de vânzare următoarele cărți juridice:

- Compendiu de drept Civil de Dr. Anca 135—
- Compendiu de Carte funduă de Dr. Anca 60—
- Procedura de concordat forțat de Dr. Anca 80—
- Legea falimentului de Dr. Anca 80—
- Legea de execuție de Dr. Bartha 75—
- Vademecum rom. mag. de Dr. Köves 60—
- Criza Valutară de Dr. Șerban 35—
- Journal de termene Advocatiale 100—

IN LUCRARE:

- Codul de Comerț cu adnotări și jurisprudență.
- Dicționar juridic

B a l u l „Asociației G-le a Inginerilor din România” Regionala Cluj

În seara zilei de 17 Februarie a. c., în saloanele hotelului New-York, a avut loc balul „Asociației Inginerilor” Regionala Cluj. Cu această petrecere s'a urmărit un scop bine determinat și anume: strângerea rânduitorului corpului ingineresc din Cluj, pus sub prezidenția dlui Ing. Moisescu, directorul Regiunii a IX. de Poduri și Șosele.

Balul a avut un deosebit succes, luând parte pe lângă corpul ingineresc, și o mare parte din publicul clujean ca: medici, ofițeri, industriași etc. cu cari corpul ingineresc local vine în dese atingeri prin natura profesiei însăși.

S'a petrecut în mod amical până la ziuă, fiecare ducând cu sine amintirea unei seri plăcute.

Pe de altă parte, „Asociațiunea”, a câștigat din punct de vedere al spiritului de corp, deoarece, acest bal a însemnat înfrățirea Inginerilor din localitate, scop ce se va urmări în viitor prin agape colegiale, conferințe între membri și orice alt mod de convenire.

Informațiuni

— Profesori americani în țară. Doi distinși oaspeți, dnii profesori Gunn și dr. Michel reprezentanții fundației Rockefeller, au sosit în Capitală, fiind trimși de institutul marelui filantrop american să studieze starea sanitară a României de după războiu.

— Metropolitul Bălan, dela Sibiu suferind de o boală grea a fost operat la Viena de către câțiva medici vestiți.

— Batalioni de femei în Palestina. Femeile din Palestina au organizat un batalion care se intitulează al „mireselor morții” și care are de scop ajutorul reciproc în cazul unui atac din partea triburilor de Beduini.

— Mănăstire la Toplița Română. Patriarhul României Sanctitatea (Sfinția) Sa Dr. Miron Elie Cristea a dăruit cu prilejul nimirii Sale întru patriarh suma de 300 de mii lei, din care să se zidească o mănăstire în comuna sa de naștere Toplița Română, din județul Murăș-Turda.

Către dnii Ingineri! A sosit hârtie fină calc și de desemn la librăria Anca.

— Ce asociațiuni religioase sunt oprite? „Monitorul Oficial” No. 31 publică următoarea decizie a ministerului cultelor: Sunt cu desăvârșire oprite următoarele asociațiuni cu caracter religios (secte religioase): 1. Nazarenii (pocății); 2. Asociația internațională a studenților, în Biblie (mileniștii); 3. Adventiștii reformiști; 4. Secerătorii; 5. Penticostaliști; 6. Inochentiștii, întrucât doctrinele pe cari le propagă sunt de natură a aduce atingerea legilor și instituțiilor statului și prin practicile lor contravin ordinii publice.

In atenția femeilor!

În editura Al. Anca din Cluj a apărut o broșură foarte bine îngrijită cu modele de țesături românești datorită dnei Maior, profesoară. Această broșură costă 65 Lei plus 5 lei porto.

— Furtul din gara Orăștiei. În 8 Febr. noaptea, în vreme ce funcționarii erau duși la cină, un hoț foarte îndrăzneț, a deschis ușa dela odaia (camera) vânzării de bilete și a luat lada de fier, de vre-o 70 kilograme de grea, și a scos-o afară, a aruncat-o peste

gardul din fața gării, în grădină pustie de acolo, și spărgând-o a furat 21 mii Lei din ea. Niște soldați de pază l'au văzut, au avut și o mică încercare cu el, dar el smulgându-se din mâinile lor, scăpându-și pălăria, a fugit de nu l'au mai putut prinde.

— „Infrățirea”, ziarul liberalilor din Cluj, — a repausat, după câțiva ani de apariție. Pe semne: se cufundă corabia, fug șobolanii..

— România are peste un jumătate milion crâșme. După o statistică recentă țara noastră are 520.000 crâșme și bodegi, în cari anual se consumă circa 260 milioane kilograme de spirituoase sub diferite ipostasuri. Și alături de aceste cifre înspăimântătoare stau modeste cifre cari reprezintă cultura țării: 18 mii de biserici și 24 mii de școli. — Frumoase perspective!

— O soluție a dlui N. Iorga. Ocupându-se de „Isgonirea patriarhului grecesc”, — cum îl numește pe patriarhul ecumenic din Constantinopol —, dl N Iorga spune în ultimul număr (13 Februarie) al „Neanului românesc” următoarele: „Acest patriarh ajunsese a fi ecumenic, pentru toată lumea, fiindcă era lângă un împărat creștin, roman a toată lumea. Cu un muzulman ieri, fără împărat azi într-o țară organizată strict național și cu patriarhi naționali în Rusia, Serbia, aproape în Bulgaria, mâini în România, el a rămas patriarhul grecesc. A o recunoaște, e a se muta la Atena și a simplifica întreaga chestiune”.

— Inmormântat de două ori. Satul Mărculești a murit săteanul Io Ghica, pe care l-au îngropat fără preot, deoarece acesta lipsea de acasă în ziua înmormântării. Sosind pârintele acasă și aflând de isprava credincioșilor, a poruncit să se desgroape mortul, după care lucru l-au îngropat din nou, făcându-i-se slujba prescris de lege.

— Ultima dorință. Ana Petrașcu din Orșova a născut trei copii, dar toți trei morți. Cei din jurul ei, i-au îngropat fără ca mama, care se învârise greu, să-i poată vedea. În zădărnicele morții, însă biata femeie cerea mereu să-și vadă copiii. Văzând a casei străduința ei, de a-și vedea odoarele, au desgroat copiii, pe cari i-au arătat. După asta mama a murit.

— Inginer pedepsit. Inginerul Roth din Mediaș a fost pedepsit de către Consiliul de războiu al corpului VII din Sibiu cu un an închisoare și zece mii lei amendă, pentru că nu a înșinuat un automobil, pe care-l avea dela Germani. Tot cu aceasta ocazie a mai fost judecat și jandarmul Coșcârdele Andrei, care s'a lăsat mituit de Roth. Cel din urmă a căpătat trei luni închisoare și suma primită ca mită ca amendă.

— O noapte în apă rece. Un profesor din Șopron, Ungaria, a condus o școală de elevi peste ghița lacului Fertő. Când au fost la mijlocul lacului s'a rupt ghița și toți au căzut în apă. Unii dintre ei, plutind pe sloi de ghiță, au fost scoși numai după două zi.

Nou! Advocați, Magistrați, Studenți Nou! în drept

A apărut în Editura Librăriei A. Anca Cluj Procedura Civilă

în vigoare astăzi în Ardeal și este datorită Dlui Dr. Tudor Moisil avocat Cluj.

Tot aici se află și 1 expl. Lei 200. plus 10 Lei porto alte cărți juridice.

A apărut în editura Librăriei Alexandru Anca Cluj

și se află de vânzare următoarele Piese teatrale și Poezii cele mai bune pentru sărbări școlare și poporale.

Teatre:

- „A fost odată” (poporală 3 acte) de Nic. Țințariu — 20—
- „Doamna mea” (poporală 1 act) de Nic. Țințariu — 15—
- „Gara Lumii” (poporală în 3 acte) de Nic. Țințariu — 20—
- „Dușmanii” (poporală 3 acte) de Nic. Țințariu — 15—
- „Pentru patrie” (poporală 4 acte de Nic. Țințariu — 15—
- „Petitorii” comedie într'un act de Nic. Țințariu — 15—
- „Puiu Codrutului” piesă haiducească 3 acte de Nic. Țințariu — 20—
- „Nevasta mea fie îngeri ca ea” (poporală 3 acte) de Nic. Țințariu — 15—
- „Infumuratele” comedie în 3 acte de C. Dumitrescu-Delavaronă — 20—
- „Fiecare cu a lui” (comedie 3 acte) de A. Șerbănescu-Buzău — 20—
- „Oglinda fermecată” (lirică 4 acte) I. Jasinsky — 15—
- „Doine și Chiuituri” adunate din gura poporului de „Siminic” — 15—

Cărți școlare:

- A. B. C-dar fonomic (pt. Șc. mag.) de Dr. Szentpéteriné — 20—
- Aritmetică pt. cl. I. Șc. de ucenici de Cr. Epure — 30—
- Geografia județului Alba de Jos în limba maghiară de Dr. Szentpéteriné — 15—
- Geografia jud. Cojocna în limba maghiară de Dr. Szentpéteriné — 15—
- „Iuliu Caesar de bello Gallico” manual pt. cl. V-VI. de Traian Popa prof. de liceu — 35—
- „Lecții de limba română” de prof. Murășan — 25—

Diferite:

- „Inima mea” (cântece populare) — 15—
- „Imnuri Românești” (cântece naționale) 10—
- „Ecouri” de Traian Dumbrava — 5—
- „Umortstice” (Glume) de Costi — 15—
- „Versuri din Răsboi” (poezii populare) 10—
- „Iubirea” (notă muzicală) pentru Pian și voce — 15—
- „Imnul Studențesc Creștin” pentru Pian și voce — 15—
- „Căldare” cărți cu târgurile — 10—
- „Dicționar” român-maghiar — 5—
- „Carte de visuri” — 20—
- Observări critice dela adunările învățătorescu de I. Pavelea — 5—
- „Istorie și Fantazie nouă evoluții în istoria românilor de I. Pavelea — 20—
- „La isoavele vieții” de M. Velea — 10—
- „Pentru Macedonia” imperativul nostru național de M. Dragnea — 10—
- Scrisori de iubire de după mai mulți autori — 10—
- „Aventurile fantastice” ale lui Williams Gotthard roman — 10—
- „Nenorociri” (roman) de A. Șerbănescu-Buzău — 8—
- „Trepeticul” (expl. semnelor) — 3—
- Numirea nouă și veche a străzilor orașului Cluj — 6—
- Vezi ce țuc beutura dracului — 8—

Cărți preotești:

- Carte de rugăciuni, Mângăierea Sufletului de I. Genț — 25—
- „Predici la Morți” de prot. I. Marga 45—
- „Predici pentru postul mare” (ciclu dublu) de protopop I. Marga — 20—
- „Păstorul sufletesc” (I-VI. vol.) — 120—
- Icoane sfinte diferite mărime 45—200—

Medicale.

- „Cartea Moașelor” de Dr. Gorigoriu pentru toate femeile cu 140 ilustrațiuni feminine 150—

Cele cu semnul (*) sunt nou apărute